

ALKIŠKIŲ KARIŲ KAPINĖS

Alkiškių karių kapinės
Nuotr. A. Gabalio

ALKIŠKIŲ KARIŲ KAPINĖS - istorijos paminklas Alkiškių miške (Naujosios Akmenės kaim. sen.), viena iš nedaugelio Lietuvoje išlikusių I pas. kare žuvusių kariškių palaidojimo vietų. Palaidoti 632 Vokietijos kariai, iš jų 265 nežinomi, taip pat 101 rusų kariškis. Kapinės įsteigtos 1915, antroje balandžio pusėje, kuomet kaizerinės Vokietijos generolo O. fon Belovo vadovaujamos 8-osios armijos divizijos užėmė Akmenės kraštą. Pirmasis palaidojimas 1915 04 29. Daugiausia žuvusių palaidota 1915 liepos mėn., kuomet vokiečių kariuomenė ėmė įnirtingai pulti Šiaulius gynusią 5-ąją Rusijos armiją. Palaidota keletas žuvusių 1914 ir 1915 kovo mėn., spėtina, kad tai iš kitur perkelti žuvusių žvalgų ar specialias užduotis rusų armijų užnugaryje vykdžiusių vokiečių kariškių palaikai. Keletas palaidojimų datuoti 1916 ir 1918. Kai kuriuose kapuose kartu palaidoti ir vokiečių, ir rusų nežinomi kariškiai. Į Alkiškių karių kapines vokiečių okupacinės valdžios pavaryti valstiečiai vežė perlaidoti žuvusius kt. krašto vietovėse kariškius. Kapinės suformuotos 1920 - 1925, vadintos Brolių kapinėmis; buvo aptvertos akmenine tvora su geležiniais vartais, centre stovėjo be užrašo obeliskas. Kapinių įrengimą prižiūrėjo Vokietijos valstybės atstovai, jie nubraižė ir kapinių planą, kuris 1992 surastas Kaselio mst. Vokiečių karių kapų d-jos archyvuose, bei parengė sąrašus. Vietos gyventojų liudijimu, ir kai kurių palaidotų rusų kariškių pavardės buvo užrašytos, bet mediniams kryželiams sudūlėjus, liko neužfiksuotos. Kapinių ilgis pagal planą 180 m, plotis 80 m. 1991 bandant kapines sutvarkyti, jos neapdairiai sužalotos, kapinėms tvarkyti kelias ekspedicijas surengė Vokiečių karių kapų d-jos ir Klaipėdos jaunimo grupės.